

ੴ ਬਾਬਿਲਾ ਧਾਰਦਿ

ਆਧਸ਼੍ਵਾਤਿਮਕਤਾ ਆਤਕੁ ਧਾਤਾਰੁ |
ਓਤਿਆ ਅਨੂਬਾਦ |

ਬਿਆਨਰ ਤਾਲਿਕਾ |

ਥੋਹੀਲਾ ਸਾਹੇਬ -----	1
ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ-----	7
ਯਾਤ੍ਰਾ ਪਾਇੰ ਦਰਸ਼ਨ-----	11
ਪਗਤਿਰ ਗੁਰੂਦੁ -----	13
ਮਹਿਕਾਮਾਨਿਕ ਭੂਮਿਕਾ -----	14
ਤੁਮਰ ਯਾਤ੍ਰਾ ਰੇ ਨਸ਼ਤਾ ਮੂਲ ਬਿਕਾਸ -----	17

We are distributing Free Gutkas, Divine message of the Guru globally in all the major languages, To Continue this Monumental task, please donate at <https://sggsonline.com/donation>

This Sewa has been done by Sewadars & SikhBookClub.

This text is only a translation and only gives the essence of the Guru's Divine word. For a more complete understanding, please read the Gurumukhi Sri Guru Granth Sahib Ji. If any errors are noticed, please notify us immediately via email at walnut@gmail.com.

Publisher: SikhBookClub.com

ਸੋਹਿਲਾ ਰਾਗੁ ਗਊੜੀ ਦੀਪਕੀ ਮਹਲਾ ੧

ਗੋਹਿਲਾ ਰਾਗ ਗੜਦਿ ਦੀਪਕ 1 ਮਹਲਾ 1

੧੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਕਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਏਕ ਅਚੜ੍ਹਿ , ਏਕੁ ਸਦਗੁਰੂਙ ਕ੃ਪਾਰੂ ਮਿਲਦਿ।

ਜੈ ਘਰਿ ਕੀਰਤਿ ਆਖੀਐ ਕਰਤੇ ਕਾ ਹੋਇ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਧੇਉ (ਸਤਥਾਂ) ਘਰੇ (ਪਰਮਾਂਮਾਂ) ਮਹਿਮਾ ਕਰਾਯਾਏ ਓ ਭਭਮ ਪ੍ਰਣਾਰ ਬਿਚਾਰ ਹੁਏ

ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਗਾਵਹੁ ਸੋਹਿਲਾ ਸਿਵਰਿਹੁ ਸਿਰਜਣਹਾਰੇ ॥੧॥

(ਹੇ ਸ਼ਰਾਬ ਕਨਿਆ !) ਏਹੁ (ਸਤਥਾਂ) ਘਰੇ (ਧਾਇ ਤੁ ਮਧ) ਪ੍ਰਭੂਙ ਮਹਿਮਾਰ ਗਿਤ ਗਾਨ ਕਰ, ਆਉ
ਨਿਜਕੁ ਜੱਲ ਦੇਇਥਿਵਾ ਪ੍ਰਭੂਙੁ ਝਾਗਣ ਕਰ। ॥1॥

ਤੁਮ ਗਾਵਹੁ ਮੇਰੇ ਨਿਰਭਉ ਕਾ ਸੋਹਿਲਾ ॥

(ਹੇ ਸ਼ਰਾਬ!) ਤ੍ਰੁ (ਸਤਥਾਂ ਬਾਥੂਰੇ ਮਿਸ਼ਿ)ਪ੍ਰਿਲ੍ਲ ਨਿਰਭਾਕ (ਪਤਿਪਰਮੇਸ਼ਰ)ਙ ਕਿਰਭਾਰ ਗਿਤ ਗਾਅ।

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜਿਤੁ ਸੋਹਿਲੈ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੁੱ ਥੇਹਿ ਕਿਰਭਾਰ ਗਿਤ ਸਹਿਤ ਸਦਾ ਸਮਹੰਤ ਧਾਹਾਰ ਧਾਨਰੇ ਸਦਾ ਸੁਖ ਮਿਲੇ॥1॥ ਰੂਹਾ।

ਨਿਤ ਨਿਤ ਜੀਅੜੇ ਸਮਾਲੀਅਨਿ ਦੇਖੈਗਾ ਦੇਵਣਹਾਰੁ ॥

ਧੇਉ ਪਤਿ ਪਰਮੇਸ਼ੂਰੁਕ ਉਪਛਿਤਿਰੇ ਸਾਰਦਾ ਜਾਵਕੁ ਸਥਾਲੂਛਦਿ, ਧਿਏ ਦਾਨ ਦੇਵਾ ਬਾਲਾ ਮਾਲਿਕ (ਧਰੂ)
ਜਾਵਕੁ ਸਥਾਲੂਛਦਿ।

ਤਰੇ ਦਾਨੇ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਤਿਸੁ ਦਾਤੇ ਕਵਣੁ ਸੁਮਾਰੁ ॥੨॥

(ਧੇਉ ਦਾਨਾਰ) ਉਪਹਾਰਰ ਮੂਲ੍ਹੇ (ਹੇ ਸ਼ਰਾਬ ਕਨਿਆ!) ਤ੍ਰੁਮ ਛਾਰਾ ਸੁਖਾਯਾਇਪਰਿਵ ਨਾਹੀਂ, ਥੇਹਿ ਦਾਨਾਰ
ਅਨਾਜ ਤ੍ਰੁਮੇ ਕੇਮਿਤ ਕਰਿਵ?(ਏ ਦਾਨੀ ਪ੍ਰਭੂ ਅਸਾਮ ਅਚੜ੍ਹਿ)

ਸੰਬਤਿ ਸਾਹਾ ਲਿਖਿਆ ਮਿਲਿ ਕਰਿ ਪਾਵਹੁ ਤੇਲੁ ॥

ਥੇਹਿ ਬਰ੍ਹ ਥੇਹਿ ਦਿਨ (ਧਾਹਾ ਪ੍ਰਥਮਾਰੂ) ਨਿਕ੍਷ਿਤ ਅਛਿ (ਧੇਵੇ ਪਤਿਙ ਪਾਖਕੁ ਧਿਵਾਕੁ ਮੋ ਪਾਇੱ ਚਿਠੀ ਅਛਿ,
ਹੇ ਸਤਥਾਂ ਬਨ੍ਹਮਾਨੇ!) ਮੋਤੇ ਥਕਾਅ।

ਦੇਹੁ ਸਜਣ ਅਸੀਸੜੀਆ ਜਿਓ ਹੋਵੈ ਸਾਹਿਬ ਸਿਉ ਮੇਲੁ ॥੩॥

ਹੇ ਬੜਨ ਥਾਂਮਾਨੇ! ਮੋਤੇ ਭਲ ਆਖਿਰਾਦ ਦਿਅ (ਮੋ ਪਾਲੁ ਅੰਦਰਾਥ ਮਧ ਕਰ), ਯਾਹਾ ਫ਼ਾਰਾ ਪ੍ਰਭੂਙ
ਥਹਿਤ ਮੋਰ ਮਿਲਨ ਹੇਠ। ॥੩॥

ਘਰਿ ਘਰਿ ਏਹੋ ਪਾਹੁਚਾ ਸਦੜੇ ਨਿਤ ਪਵੰਨਿ ॥

(ਪਰਲੋਕ ਧਿਆਨ ਪਾਲੁ ਮੂਤ੍ਰਿਧ) ਏਹੁ ਚਿਠੀ ਬਨੁ ਘਰਕੁ ਆਸੂਅਛੁ , ਏਹੁ ਤਕਰਾ ਨਿਤ੍ਯ ਆਸੂਛੁ।

ਸਦਹਾਰਾ ਸਿਮਰੀਐ ਨਾਨਕ ਸੇ ਦਿਹ ਆਵੰਨਿ ॥੪॥੧॥

(ਹੇ ਬਚਥਾਂਮਾਨੇ!) ਥਹਿ ਤਾਕਰਾ ਦੇਲਥੁਵਾ ਪ੍ਰਭੁ-ਪਤਿੜ੍ਹੁ ਬਚਦਾ ਮਨੇ ਰਖਵਾ ਉਚਿਤ (ਕਾਰਣ) ਹੇ
ਨਾਨਕ! (ਆਮਰ ਮਧ) ਥਹਿ ਦਿਨ ਨਿਕਟ ਹੇਉਛੁ। ॥੪॥੧॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਰਾਗ ਆਸਾ ਮਹਲਾ 1

ਛਿਆ ਘਰ ਛਿਆ ਗੁਰ ਛਿਆ ਉਪਦੇਸ ॥

(ਹੇ ਭਾਇ!) ਛਾਥੇ ਸ਼ਾਸ਼ ਅਛੁ, ਛਾਥੇ ਚਾਲਕ ਅਛੁਕ੍ਤੀ, ਛਾਥੇ ਬਿਛਾਨ੍ਤ ਅਛੁ।

ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਏਕੇ ਵੇਸ ਅਨੇਕ ॥੧॥

ਕਿਨ੍ਹੁ ਏਹੁ ਬਨੁਰ ਮੂਲ ਗੁਰੁ (ਪਰਮਾਤਮਾ) ਏਕ ਅਗਤਿ। (ਏਹੁ ਬਨੁ ਬਿਛਾਨ੍ਤ) ਥਹਿ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂਙ ਹ੍ਰਿਅਨੇਕ ਦੇਸ਼
ਅਛੁ ।

ਬਾਬਾ ਜੈ ਘਰਿ ਕਰਤੇ ਕੀਰਤਿ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਇ! ਧੇਉ ਘਰੇ ਕਡਾਰ ਮਹਿਮਾ ਗਾਨ ਕਰਾਯਾਏ,

ਸੇ ਘਰੁ ਰਾਖੁ ਵਡਾਈ ਤੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਥਹਿ ਘਰਕੁ ਬਨ੍ਹਾਕਿ ਰਖਵਾ (ਥਹਿ ਬਚਥਾਰ ਆਗੁ ਨਿਅ ,) ਤੁਮ ਪਾਲੁ ਭਭਮ ਅਟੇ ।

ਵਿਸੁਏ ਚਸਿਆ ਘੜੀਆ ਪਹਰਾ ਬਿਤੀ ਵਾਰੀ ਮਾਹੁ ਹੋਆ ॥

ਧੇਮਿਤਿ ਥਹਿਕਣੁ, ਮਿਨਗ, ਘਣਾ, ਘਤਿ, ਪਹਰ , ਤਿਥੁ, ਬਾਰ , ਬਧਾਹੁ , ਮਾਥ (ਆਦਿ)

ਸੂਰਜੁ ਏਕੇ ਰੁਤਿ ਅਨੇਕ ॥ ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਕੇ ਕੋਤੇ ਵੇਸ ॥੨॥੨॥

ਆਹੂਰਿ ਅਨ੍ਯ ਰਤੁ ਅਛੁ , ਕਿਨ੍ਹੁ ਗੋਟਿਏ ਬੂਨ੍ਧ੍ਯੁ ਹ੍ਰਿਅਛੁ (ਯਾਹਾਰ ਬਿਭਿੰਨ ਰੂਪ ਅਛੁ), ਥਹਿਪਰਿ , ਹੇ ਨਾਨਕ!
ਕਡਾਰ (ਬਨੁ ਬਿਛਾਨ੍ਤਰ) ਅਨੇਕ ਬੁਰੂਪ ਅਛੁ॥ ॥੨॥੨॥

ਰਾਗੁ ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਰਾਗ ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਗਗਨ ਮੈ ਬਾਲ੍ਹ ਰਵਿ ਚੰਦ੍ਰ ਦੀਪਕ ਬਨੇ ਤਾਰਿਕਾ ਮੰਡਲ ਜਨਕ ਮੇਤੀ ॥

(ਯੋਪਰਿ) ਸਾਰਾ ਆਕਾਸ਼ ਥਾਕਿ ਅਟੋ। ਘੂਰ੍ਝ੍ਯ ਆਉ ਚੜ੍ਹ (ਏਹੀ ਥਾਕਿਰੇ) ਦੀਪ ਅਟੋ, ਭਾਰਾਮਾਨੇ, ਯੋਪਰਿ ਥਾਕਿਰੇ ਮੋਤੀ ਰਖਾਯਾਇਛੇ।

ਧੂਪੁ ਮਲਆਨਲੋ ਪਵਣੁ ਚਵਰੇ ਕਰੇ ਸਗਲ ਬਨਰਾਇ ਢੂਲੰਤ ਜੋਤੀ ॥੧॥

ਮਲਘ ਪਰਬਤਰੂ ਆਸੂਥਿਵਾ ਪਬਨ , ਯੋਪਰਿ ਧੂਪ ਅਟੋਪਬਨ ਘੂਰਿਬੁਲ੍ਹਾਇ । ਥਾਰੁ ਬਨਸ਼ਤਿ ਜੋਧਾਤਿ-ਰੂਪ (ਪ੍ਰਭੂਙ ਆਰਤੀ) ਪਾਲੁ ਪ੍ਰੂਲ ਦਿਅਤਿ।

ਕੈਸੀ ਆਰਤੀ ਹੋਇ ॥ ਤਵ ਖੰਡਨਾ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ॥

ਹੇ ਜੀਵਙਕ ਜਨ੍ਮ, ਮਰਣ, ਨਾਨਾ ਕਾਰਕ! (ਪ੍ਰਕੂਤਿਰੇ) ਕਿਪਰਿ ਸੁਨਦਰ ਤੁਮਰ ਆਰਤੀ ਹੇਉਛੇ!

ਅਨਹਤਾ ਸਬਦ ਵਾਜੰਤ ਤੇਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਥਾਰੁ ਜੀਵਰੇ ਚਾਲ੍ਹ ਥ੍ਰਿਵਾ) ਏਕ ਮਾਤ੍ਰ ਜੀਵਨ ਤਗਂਗ (ਹੁਤਸ਼ਦਨ), ਤੁਮ ਆਰਤੀ ਪਾਲੁ ਬਾਜਾ ਬਾਕੂਛੇ।

ਸਹਸ ਤਵ ਨੈਨ ਨਨ ਨੈਨ ਹਹਿ ਤੇਹਿ ਕਉ ਸਹਸ ਮੂਰਤਿ ਨਨਾ ਏਕ ਤੁਹੀ ॥

(ਥਾਰੁ ਜੀਵਮਾਨਙਕਰੇ ਬਧਾਪਕ ਹੇਬਾਰ ਕਾਰਣ) ਤੁਮਰ ਹੜਾਰ ਹੜਾਰ ਚੜ੍ਹ ਅਛਿ, (ਕਿਨ੍ਹੂ ਨਿਰਾਕਾਰ ਹੇਬਾ ਕਾਰਣਰੂ , ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ!) ਤੁਮਰ ਕਿਛਿ ਚੜ੍ਹ ਨਾਹਿੱਂ। ਤੁਮਰ ਹੜਾਰ ਹੜਾਰ ਥਾਂਕਲ੍ਹ ਅਛਿ , ਕਿਨ੍ਹੂ ਤੁਮਰ ਕਿਛਿ ਥਾਂਕਲ੍ਹ ਨਾਹਿੱਂ।

ਸਹਸ ਪਦ ਬਿਮਲ ਨਨ ਏਕ ਪਦ ਗੰਧ ਬਿਨੁ ਸਹਸ ਤਵ ਗੰਧ ਇਵ ਚਲਤ ਮੇਹੀ ॥੨॥

ਤੁਮਰ ਹੜਾਰ ਹੜਾਰ ਸੁਨਦਰ ਗੋਤ ਅਛਿ , (ਕਿਨ੍ਹੂ ਨਿਰਾਕਾਰ ਹੇਬਾ ਕਾਰਣਰੂ) ਤੁਮਰ ਗੋਚਿਏ ਮਧ ਗੋਤ ਨਾਹਿੱਂ। ਤੁਮਰ ਹੜਾਰ ਹੜਾਰ ਨਾਕ ਅਛਿ, ਕਿਨ੍ਹੂ ਤੁਮੇ ਨਾਕ ਬਿਨਾ ਅਛਾ। ਤੁਮਰ ਏਹੀ ਚਮਕਾਰਿਤਾ ਮੋਤੇ ਚਕਿਤ ਕਰਿਛਿ।

ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ ॥

ਥਾਰੁ ਜੀਵਮਾਨਙਕਰੇ ਏਹੀ ਏਕ ਪਰਮਾਮਾਙਕ ਜੋਧਾਤਿ ਤੋਰਾਵੀ ਰਹਿਛੇ।

ਤਿਸ ਦੈ ਚਾਨਹਿ ਸਭ ਮਹਿ ਚਾਨਹੁ ਹੋਇ ॥

ਏਹੀ ਜੋਧਾਤਿਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਰੇ ਸਾਰਾ ਜੀਵਙਕ ਠਾਰੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਛਿ।

ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਜੋਤਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰੂਙ ਬਾਰਾ ਹੈਂ ਏਹਾ ਬੁਝਾਪਤੇ ਯੇ ਸਮਝਕ ਭਿਤਰੇ ਪਰਮਾਮਾਙ ਜੋਧਾਓ ਅੱਛਾ।

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੁ ਆਰਤੀ ਹੋਇ ॥੩॥

ਪ੍ਰਭੂਙ ਪ੍ਰਭਾਰੇ ਰਹ੍ਤੇ ਪ੍ਰਭੂਙ ਆਰਤੀ ਕਰਿਵਾਕੁ ਪਤਿਬ।

ਹਰਿ ਚਰਣ ਕਵਲ ਮਕਰੰਦ ਲੋਭਿਤ ਮਨੇ ਅਨਦਿਨੇ ਮੋਹਿ ਆਹੀ ਪਿਆਸਾ ॥

ਹੇ ਹਰਿ! ਤੁਮਰ ਚਰਣ-ਰੂਪਾਂ ਕਮਲ ਪ੍ਰੂਲ ਪਾਲੁੱ ਮੋ ਮਨਰੇ ਲਾਲਸਾ ਆਥੂਛੀ , ਪ੍ਰਤਿਦਿਨ ਮੋਤੇ ਏਹੁ ਰਥਰ
ਢੂਢਾ ਲਾਗੂਛੀ।

ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਲੁ ਦੇਹਿ ਨਾਨਕ ਸਾਰਿੰਗ ਕਉ ਹੋਇ ਜਾ ਤੇ ਤੇਰੈ ਨਾਇ ਵਾਸਾ ॥੪॥੩॥

ਹੇ ਹਰਿ! ਮੋਤੇ ਨਾਨਕ ਪਕਾਰੀ ਨਿਜਰ ਕੁਪਾਰ ਜਲ ਦਿਅ, ਧਾਹਾਬਾਰਾ ਮੁੱ ਤੁਮ ਨਾਮਰੇ ਲਾਖੁ ਰਹਿਓ।

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਰਾਗ ਗੈਰਾਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪॥

ਕਾਮਿ ਕਰੋਧਿ ਨਗਰੁ ਬਹੁ ਭਰਿਆ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਖੰਡਲ ਖੰਡਾ ਹੋ ॥

(ਮਨੁਸ਼ਧਰ ਏਹੁ ਸ਼ਰੀਰ ਰੂਪਾਂ) ਏਹਰ ਕਾਮ ਆਦ ਕ੍ਰਾਧਰੇ ਭਰਿ ਰਹਿਛੀ । ਗੁਰੂਙ ਮਿਲਨਰੇ ਹੈਂ (ਕਾਮ
ਕ੍ਰਾਧ ਆਦਿ ਬਨਸਨਕੁ) ਭਾਂਗਿ ਪਾਰਿਵਾ।

ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਤ ਲਿਖੇ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਮਨਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਮੰਡਲ ਮੰਡਾ ਹੋ ॥੧॥

ਧੋਉ ਮਨੁਸ਼ਧਕੁ ਪੂਰ੍ਬ ਕਰਮ ਫਲਰੇ ਗੁਰੂ ਮਿਲਿ ਧਾਅਾਓ , ਤਾਹਾਰ ਮਨ ਪਰਮਾਮਾਙ ਸਾਥਰੇ ਧੋਓ ਹੋਇਯਾਏ
(ਏਵਾਂ ਤਾਹਾਰ ਭਿਤਰੇ ਕਾਮ ਆਦਿ ਬਿਕਾਰਰ ਧੋਓ ਭਾਂਗਿਯਾਏ)

ਕਰਿ ਸਾਧੂ ਅੰਜੁਲੀ ਪੁਨੁ ਵੱਡਾ ਹੋ ॥

(ਹੇ ਭਾਇ!) ਗੁਰੂਙ ਆਗਰੇ ਹਾਤ ਧੋਓ, ਏਹਾ ਬਹੁਤ ਭਲ ਕਾਮ ਅਟੋ।

ਕਰਿ ਤੰਡਉਤ ਪੁਨੁ ਵੱਡਾ ਹੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੂਙ ਆਗਰੇ ਨਤਮਨਕ ਹੂਅ , ਏਹਾ ਬਤ ਮਹਾਨ ਕਾਮ ਅਟੋ॥੧॥ ਰੂਹੁ॥

ਸਾਕਤ ਹਰਿ ਰਸ ਸਾਦੁ ਨ ਜਾਇਆ ਤਿਨ ਅੰਤਰਿ ਹਉਮੈ ਕੰਡਾ ਹੋ ॥

ਧੋਉ ਮਨੁਸ਼ਧ ਪਰਮਾਮਾਙ ਠਾਰੁ ਦੂਰੇਲ ਧਾਇਛੀ, ਏਥੇ ਤਾਙਕਰ ਨਾਮਰ ਰਥਰ ਸ਼ਾਦ ਬੁਝਿਪਾਰਿ ਨਾਹੀਂ ਤਾਹਾਰ
ਮਨਰੇ ਅਹੜਾਰਰ ਕਣਾ ਭਰਿ ਰਹਿਛੀ।

ਜਿਉ ਜਿਉ ਚਲਹਿ ਚੁੰਡੈ ਦੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਜਮਕਾਲੁ ਸਹਹਿ ਸਿਰਿ ਤੰਡਾ ਹੇ ॥੨॥

ਧੋਉ ਜਾਗਾਕੂ ਥੇ ਧਾਅਾਂਤਿ, (ਧਿਏ ਅਹੰਰ ਸੁਭਾਬਰੇ ਜਿਤਿਛਿ, ਅਹੜਕਾਰਰ ਕਣਾ) ਧੋਓਤਿ ਹੇਲਿਛਿ, ਥੇ ਦੁਖਿ
ਪਾਇਛਿ , ਏਥਾਂ ਨਿਜਿਣੀਰ ਉਪਰੇ ਤਾਕੂ ਆਮ੍ਰਿਕ ਮੁਤ੍ਸੁਧ ਰੂਪ1 ਦਣੁ ਬਰਦਾਣੁ ਕਰਿਵਾਕੂ ਪਤਿਛਿ ।(ਭਾਬ- ਆਮ੍ਰਿਕ
ਮੁਤ੍ਸੁਧ ਤਾਹਾਰ ਸ਼ਿਰ ਉਪਰੇ ਥਾਵਾਰ ਹੋਇਰਹੇ)।

ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਣੈ ਦੁਖੁ ਜਨਮ ਮਰਣ ਭਵ ਖੰਡਾ ਹੇ ॥

(ਅਨ੍ਯ ਪਕ਼ਰੇ), ਪਰਮਾਮਾਙਕ ਪ੍ਰੇਮਰੇ ਮਨੁ਷ਾਂ ਪਰਮਾਮਾਙਕ ਨਾਮਰੇ ਧੋਓਤਿ ਰਹਿਆਏ। ਤਾਹਾਰ ਥਾਵਾਰ ਥਾਵਾਰ
ਜ਼ਨ੍ਹ-ਮਰਣਰ ਦੁਖਿ ਕਟਿਯਾਏ।

ਅਬਿਨਾਸੀ ਪੁਰਖੁ ਪਾਇਆ ਪਰਮੇਸਰੁ ਬਹੁ ਸੋਭ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾ ਹੇ ॥੩॥

ਤਾਙ੍ਕੁਕੇਬੇ ਨਾਣ ਨ ਹੇਬਾਰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਮਿਲਿਯਾਏ। ਤਾਹਾਰ ਸ਼ੋਤਾ ਥਾਰਾ ਖਣੁ- ਤੁਝਾਣੁਰੇ ਬਧਾਪ1
ਯਾਏ॥੩॥

ਹਮ ਗਰੀਬ ਮਸਕੀਨ ਪ੍ਰਭੁ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਰਾਖੁ ਰਾਖੁ ਵਡ ਵਡਾ ਹੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ! ਆਮੇ ਜਾਵ ਤੁਮ ਹੂਅਰਰ ਗਰਿਬ ਜਿਕਾਰਿ ਅਤ੍ਤੁ। ਤੁਮੇ ਸਹੁਤਾਰੁ ਬਤ ਥਾਹਾਧਾਕਾਰਾ1 ਅਚ। ਆਮਕੁ (ਏਹੁ
ਕਾਮ ਆਦਿ ਬਿਕਾਰ ਠਾਰੁ) ਬਞਾਅ।

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਟੇਕ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਮੰਡਾ ਹੇ ॥੪॥੪॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮ ਦਾਏ ਨਾਨਕਕੁ ਤੁਮੇ ਹ੍ਰੀ ਆਖਾ ਅਛ, ਤੁਮ ਨਾਮ ਹ੍ਰੀ ਥਾਹਾਰਾ ਅਚੇ, ਤੁਮ ਨਾਮਰੇ ਧੋਓਤਿ
ਰਹਿਵਾਰੇ ਹ੍ਰੀ ਸੁਖ ਮਿਲੋ।

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰਾਗ ਗਉਤ੍ਰੀ ਪੂਰਬ1 ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਰਉ ਬੇਨੰਤੀ ਸੁਣਹੁ ਮੇਰੇ ਮੀਤਾ ਸੰਤ ਟਹਲ ਕੀ ਬੇਲਾ ॥

ਹੇ ਮੋਹ ਮਿਤ੍ਰ! ਮੁੱ ਬਿਨਤਿ ਕਰੇ ਕਿ – (ਏਵੇ) ਗੁਰੂਮੁਖਙ ਥੇਬਾ ਕਰਿਬਾ ਥਮਨ੍ਹ ਅਛਿ ।

ਈਹਾ ਖਾਟਿ ਚਲਹੁ ਹਰਿ ਲਾਹਾ ਆਗੈ ਬਸਨੁ ਸੁਹੇਲਾ ॥੭॥

(ਧਿਏ ਥੇਬਾ ਕਰਿਬ , ਤਾਹਾਹੇਲੇ) ਏਹੁ ਜ਼ਨ੍ਹਰੇ ਛਿਨ੍ਹਰਙ ਨਾਮਰ ਅੰਜੰਨ ਕਰਿਧਿਬ, ਆਉ ਪਰਲੋਕਰੇ
ਰਹਿਵਾ ਸੁਖਮਨ੍ਹ ਹੇਬਾ।

ਅਉਧ ਘਟੈ ਦਿਨਸੁ ਰੈਣਾਰੇ ॥ ਮਨ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ! ਦਿਨ ਰਾਤਿ , ਆਮ੍ਰਾਕ ਕਮਿ ਕਮਿ ਧਾਇਛਿ। ਹੇ (ਮੋਾਰ) ਮਨ! ਗੁਰੂਙੁ ਮਿਲਨ ਕਰਿ (ਮਾਨਬ ਜਾਬਨਰ) ਉਦੇਸ਼ਧਿਕੁ ਪਥਲ ਕਰ। ॥1॥ਰੂਹਿ ॥

ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਬਿਕਾਰੁ ਸੰਸੇ ਮਹਿ ਤਰਿਓ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ॥

ਏਹੁ ਜਗਤ ਬਿਕਾਰਰੇ ਭਰਪੂਰ ਅਚੋਾ(ਜਗਤਰ ਜਾਬ) ਆਖਕਾਰੇ (ਤੁਵਿ ਰਹੂਛਿ , ਏਹਾ ਮਧਰੁ) ਏਹੁ ਮਨੁ਷ਧ ਬਾਹਾਰੂਛਿ ਧੀਏ ਪਰਮਾਮਾਙਕ ਪਹਿਤ ਜਣਾਸ਼੍ਵਰਾ ਅਛਿ।

ਜਿਸਹਿ ਜਗਾਇ ਪੀਆਵੈ ਇਹੁ ਰਸੁ ਅਕਥ ਕਥਾ ਤਿਨਿ ਜਾਨੀ ॥੨॥

(ਬਿਕਾਰਰੇਕੋਇਥੁਵਾ) ਧੇਤੱ ਮਨੁ਷ਧਿਕੁ ਪ੍ਰਭੂ ਬ੍ਰਹਮੁ ਨਿਜੇ ਭਠਾਇਕਿ ਨਾਮ ਅਮ੃ਤ ਪਿਆਉਛਤਿ , ਏਹੁ ਮਨੁ਷ਧ ਪ੍ਰਭੂਙਕ ਕਥਾ (ਮਹਿਮਾ) ਕਰਿਵਾ ਸ਼ੈਲ1 ਸ਼ਿਖਯਾਇਛਿ। ॥2॥

ਜਾ ਕਉ ਆਏ ਸੋਈ ਬਿਹਾਡਹੁ ਹਰਿ ਗੁਰ ਤੇ ਮਨਹਿ ਬਸੇਰਾ ॥

(ਹੇ ਭਾਇ!) ਧੇਤੱ ਕਾਮ ਪਾਇੱ (ਏਠਾਕੁ) ਆਇਛ, ਤਾਹਾਰ ਬਧਾਪਾਰ ਕਰਾਏਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਗੁਰੂਙ ਢਾਰਾ ਹੁੰ ਮਨਰੇ ਬਾਬ ਕਰਿਪਾਰੇ।

ਨਿਜ ਘਰਿ ਮਹਲੁ ਪਾਵਹੁ ਸੁਖ ਸਹਜੇ ਬਹੁਰਿ ਨ ਹੋਇਗੇ ਫੇਰਾ ॥੩॥

(ਧਦਿ ਗੁਰੂਙ ਬਰਨ ਪਤਿਵ, ਤਾਹਾਹੇਲੇ) ਆਮ੍ਰਿਕ ਆਨਨਦ ਆਉ ਧਾਨਰੇ ਮਗ ਰਹ੍ਹੀ ਨਿਜ ਭਿਤਰੇ ਪਰਮਾਮਾਙਕ ਠਿਕਣਾ ਪਾਇਚਾਬ। ਪ੍ਰਣਿ, ਦ੍ਰਿਤੀਧ ਥਰ ਜੜ੍ਹ-ਮਰਣ ਚੜ੍ਹਰੇ ਰਹਿਰ ਨਾਹੀਂ॥3॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ਸਰਧਾ ਮਨ ਕੀ ਪੂਰੇ ॥

ਹੇ ਬਾਬੁ ਹੂਦੇਘਕੁ ਜਾਣਿਵਾਬਾਲਾ ਬਾਬੁ ਬਧਾਪਕ ਨਿਰੰਤਾ! ਮੋਾਰ ਮਨਰ ਛੜਾ ਪ੍ਰਭੁਰਣ ਕਰ।

ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਇਹੈ ਸੁਖੁ ਮਾਰੈ ਮੇ ਕਉ ਕਰਿ ਸੰਤਨ ਕੀ ਧੂਰੇ ॥੪॥੫॥

ਦਾਬ ਨਾਨਕ ਤ੍ਰਿਮਕੁ ਏਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਮਾਗੇ ਧੇ ਮੋਾਤੇ ਬਾਲੁਝੁ ਚਰਣਰੇ ਧੂਲਿ ਕਰਿਦਿਆ॥4॥5॥

ਅਰਦਾਸ

ਪ੍ਰਾਰ्थਨਾ

ਤੁ ਠਾਕੁਰੁ ਤੁਮ ਪਹਿ ਅਰਦਾਸਿ ॥ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤੇਰੀ ਰਾਸਿ ॥

ਤੁਮੇ ਠਾਕੁਰ , ਆਮੇ ਆਮਰ ਆਬਣਾਂਕਤਾ ਪਾਲੋ ਤੁਮਾਕੁ ਨਿਵੇਦਨ ਕਰੂ ਕਾਰਣ ਏਹੋ ਸ਼ਰੀਰ ਓ ਆਮ੍ਰਾ
ਥਕੁ ਤੁਮਰ ਕੁਪਾ।

ਤੁਮ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਤੇਰੇ ॥ ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਮਹਿ ਸੂਖ ਘਨੇਰੇ ॥

ਤੁਮੇ ਮਾਤਾ, ਪਿਤਾ , ਆਮੇ ਤੁਮਰ ਥਕਾਨ ਤੁਮਰ ਕੁਪਾ ਧੋਗੁੱ ਆਮਰ ਆਨਨਦ ਓ ਆਰਾਮ।

ਕੋਇ ਨ ਜਾਨੈ ਤੁਮਰਾ ਅੰਤੁ ॥ ਉੱਚੇ ਤੇ ਉੱਚਾ ਭਰਾਵੰਤੁ ॥

ਤੁਮਰ ਥਾਮਾ ਕੇਹੀ ਜਾਣਕ੍ਰਿ ਨਾਹੌੰ, ਅਰੋਕ ਠਾਰੂ ਤੁਮੇ ਅਖੂਕ ਛਕ।

ਸਗਲ ਸਮਰ੍ਥੀ ਤੁਮਰੈ ਸੁਤ੍ਰੀ ਧਾਰੀ ॥ ਤੁਮ ਤੇ ਹੋਇ ਸੁ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ॥

ਤੁਮਰ ਦਿਵਾਂ ਨਿਘਮ ਅਨ੍ਨਸਾਰੇ ਥਾਰਾ ਬਿਖੁ ਚਾਲੁਅਛਿ, ਤੁਮਰ ਥਕੁ ਥੁਕੁ ਤੁਮ ਆਯਾਰੇ ਚਾਲੁਅਛਿ

ਤੁਮਰੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਤੁਮ ਹੀ ਜਾਨੀ ॥ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨੀ ॥

ਕੇਵਲ ਤੁਮੇ ਜਾਣ ਤੁਮੇ ਕੇਤੇ ਮਹਾਨ, ਨਾਨਕ, ਤੁਮਰ ਭਕਾ ਥਦਾ ਕੁਤੰਜ

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਏਕ , ੩੦ਕਾਰ। ਥਕੁ ਬਿਜਘ ਆਖੂਰ੍ਧੇ ਜਨਕ ਗੁਰੂ ਅਟੇ।

ਸ੍ਰੀ ਭਰੋਤੀ ਜੀ ਸਹਾਇ।

ਮਨਕਾਰਾਙਕ ਥਾਰਕਰਤਾ ਰੂਪਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਮਕੁ ਥਾਹਾਅਧੀ ਕਰਨ੍ਹੁ

ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਭਰੋਤੀ ਜੀ ਕੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦॥

ਦਨਸਤ ਗੁਰੂ ਢਾਰਾ ਖਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਭਾਗਤਤ ਜਿ ਉਕਾਰਿਤ ਹੇਉਛੇ

ਪ੍ਰਿਥਮ ਭਰੋਤੀ ਸਿਮਰਿ ਕੈ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਲਈ ਧਿਆਇ॥

ਪ੍ਰਥਮੇ ਮਨਕਾਰਾਙਕ ਥਾਰਕਰਤਾ ਭਾਬੇ ਪ੍ਰਭੂਙ੍ਕੁ ਝਾਰਣ ਕਰ, ਤਾਪਰੇ ਨਾਨਕੁਙ੍ਕੁ ਝਾਰਣ ਕਰ

ਫਿਰ ਅੰਗਦ ਗੁਰ ਤੇ ਅਮਰਦਾਸੁ ਰਾਮਦਾਸੈ ਹੋਈਂ ਸਹਾਇ॥

ਤਾਪਰੇ ਗੁਰੂ ਆਨਨਦ, ਗੁਰੂ ਆਮਰ ਦਾਵ ਏਵਾਂ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਵਕੁ ਝਾਰਣ ਓ ਥਾਨ ਕਰ

ਅਰਜਨ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਨੇ ਸਿਮਰੋਂ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਗਾਇ॥
ਗੁਰੂ ਅੰਨ੍ਤਨ, ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਏਵਂ ਹੀ1 ਹਰਵਾਲੜ੍ਹੁ ਬਾਰਣ ਕਰ

ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਧਿਆਈਂਅੈ ਜਿਸ ਡਿੱਠੈ ਸਭਿ ਦੁਖ ਜਾਇ॥
ਗੁਰੂ ਹਰਕ੃਷ਣਾਨੜ੍ਹੁ ਬਾਰਣ ਕਰ, ਧਾਹਾਰ ਦੁ਷ਟ੍ਹੇ ਪਛਿਲੇ ਥਕ੍ਹੁ ਧਕਣਾ ਉਭੇਇ ਧਾਏ।

ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਿਮਰਿਐ ਘਰ ਨਉ ਨਿਧਿ ਆਵੈ ਧਾਇ॥
ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਾਹਾਦੁਰੜ੍ਹੁ ਬਾਰਣ ਕਰ ਆਰ ਏਵਂ ਢਾਪਰੇ ਘਰਕੁ ਨਿਧੂ ਆਥੇਕ

ਸਭ ਥਾਂਈ ਹੋਇ ਸਹਾਇ॥
ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ! ਥਕ੍ਹੁ ਬਾਨਰੇ ਉਚਿਤ ਮਾਰ੍ਗ ਦੇਖਾਇ ਥਾਹਾਧ੍ਯ ਕਰ।

ਦਸਵਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ! ਸਭ ਥਾਂਈ ਹੋਇ ਸਹਾਇ॥
ਦਖਾਮ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਬ੍ਰਿਂਹੜ੍ਹੁ ਬਾਰਣਕਰ। ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ! ਥਕ੍ਹੁ ਬਾਨਰੇ ਉਚਿਤ ਮਾਰ੍ਗ ਦੇਖਾਇ ਥਾਹਾਧ੍ਯ
ਕਰ।

**ਦਸਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਦੀ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਦੀਦਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਬੋਲੋ
ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!**

ਹੀ1 ਗੁਰੂ ਗੁਣ ਥਾਹੇਬਰੇ ਥੂਬਾ ਦਗਠੀ ਗੁਰੂਙ ਦਿਵਧ ਜੇਪਾਓਕ੍ਹੁ ਥਾਨ ਕਰ ਏਵਂ ਤੁਮਰ ਚਿੜਨ ਦਿਵਧ
ਕੀਤਾ ਆਓਕੁ ਛਲਾਅ ੩ ਗੁਰੂ ਗੁਣ ਥਾਹੇਬਰ ਦੁ਷ਟ੍ਹੇਰੂ ਆਨਨਦ ਪਾਥ; ਕੂਝ ਚਿਨਕਾਰ ਗੁਰੂ।

**ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ, ਚੌਹਾਂ ਸਾਹਿਬਜਾਦਿਆਂ, ਚਾਲ੍ਹੀਆਂ ਮੁਕਤਿਆਂ, ਹਠੀਆਂ ਜਪੀਆਂ, ਤਪੀਆਂ,
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਮ ਜਪਿਆ, ਵੰਡ ਛਕਿਆਂ, ਦੇਗ ਚਲਾਈ, ਤੇਗ ਵਾਹੀ, ਦੇਖ ਕੇ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ, ਤਿਨ੍ਹਾਂ
ਪਿਆਰਿਆਂ, ਸਚਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ, ਖਾਲਸਾ ਜੀ ! ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!
ਪਈ ਪ੍ਰਿਯੁਕ ਕਾਈਧ੍ਯ, ਢਾਰਿ ਥਕਾਨ (ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਬ੍ਰਿਂਹੜ੍ਹੁਰ); ਢਾਲਿਣ ਥਹਿਦ; ਥਾਹਸਾ1 ਥਿਖਾਕ ਦੂਛ
ਪੁਛਿਆ; ਨਾਮ ਜਪਰੇ ਭਕ੍ਤ ; ਨਾਮਰੇ ਮਨ੍ਤ੍ਰ ਧਾਇਥੂਬਾ ਬਧਕ੍ਤ; ਨਾਮ ਬਾਰਣ ਕਰਿਥੂਬਾ ਏਵਂ ਥਣੜ੍ਹੁ ਖਾਧ੍ਯ
ਕਲੁਨ ਕਰਿਥੂਬਾ ; ਮੂੜ ਪਾਕਣਾਲਾ ਆਰਨ ਕਰਿਥੂਬਾ ਬਧਕ੍ਤ ; ਬਾਹੁ ਬਜਾਅ ਰਖਿਥੂਬਾ ਪਾਲੁੰ ਖਣਾ
ਉਭੋਲਨ ਕਰਿਥੂਬਾ ਬਧਕ੍ਤ; ਅਨ੍ਨਪੁਰ ਅਭਾਬ ਦੂਰ ਕਰਿਥੂਬਾ ਬਧਕ੍ਤ , ਥਮਥੁਕਰ ਕਾਈਧ੍ਯ ਬਿਕਾਈਰੇ ਚਿੜਾ
ਕਰ। ਥਮਥੇ ਪਕਿਤ੍ਰੁ ੩ ਥਲਾ ਭਕ੍ਤ ; ਥਮਥੇ ਕੂਝ ਚਿਨਕਾਰ ਗੁਰੂ!**

**ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੇ ਧਰਮ ਹੇਤ ਸੀਸ ਦਿੱਤੇ, ਬੰਦ ਬੰਦ ਕਟਾਏ, ਖੇਪਰੀਆਂ ਲੁਹਾਈਆਂ,
ਚਰਖੜੀਆਂ ਤੇ ਚੜੇ, ਆਰਿਆਂ ਨਾਲ ਚਿਰਾਏ ਗਏ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ
ਕੀਤੀਆਂ, ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹਾਰਿਆ, ਸਿੱਖੀ ਕੇਸਾਂ ਸੁਆਸਾਂ ਨਾਲ ਨਿਬਾਹੀ, ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ
ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਖਾਲਸਾ ਜੀ! ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!**

ਸਾਹਸਾ ਸ਼ੀਖ ਪ੍ਰਭਾਵ ਓ ਨਾਰਾ, ਧੇਛੁੰਮਾਨੇ ਨਿਜਰ ਮੁਣਕੁ ਬਲਿ ਦੇਇਛਕਿ ਕਿਛੁ ਸ਼ੀਖ ਧਰਮਕੁ ਸਮਪੰਥ
ਕਰਿਨਾਹਾਂਕਿ, ਧਾਹਾਰ ਸ਼ਗਰਕੁ ਦੁਇਖਣੁ ਕਰਾਯਾਇਛਿ, ਧਾਹਾਰ ਖਪੁਰਿ ਬਾਹਾਰਿਧਾਇਛਿ, ਧਾਹਾਕੁ ਚਕ੍ਰੇ
ਬਾਨੀ ਘੁਰਾਯਾਇਛਿ ਓ ਖਣੁ ਖਣੁ ਕਰਾਯਾਇਛਿ, ਕਰਤ ਕਲਰੇ ਧਾਹਾਕੁ ਕਰਾ ਧਾਇਛਿ, ਧਾਹਾਰ ਜਾਵਕਿ
ਅਵਸ਼ਾਰੇ ਚਰਮ ਉਤਰਾਯਾਇਛਿ ; ਧੀਖ ਗੁਰੂਦੁਰਰ ਟੇਕ ਰਖਾਬਾਕੁ ਬਖਾਂਕੁ ਬਲਿ ਦੇਇਛਿ , ਧੀਖ ਸ਼ੀਖ
ਕਿਖੁਥ ਪਰਿਤਪਾਗ ਕਰਿਨਾਹੈ ; ਧੀਖ ਗੇਖ ਨਿਖਾਥ ਪਰੰਪੰਤ ਸ਼ੀਖ ਧਰਮ ਰਖੁ ਕੇਤੇ ਕਾਹਿੰ ਨਾਹੈ ; , ਏਮਾਨਙਕ
ਕਥਾ ਸ਼ਵਰਣ ਕਰ; ਸਮਝੇ ਕੁਝ ਚਮਕਾਰ ਗੁਰੂ!

ਪੰਜਾਂ ਤਖਤਾਂ, ਸਰਬੱਤ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!

ਸ਼ੀਖ ਧਰਮ ਓ ਗੁਰੂਬਾਰਰ ਬਨੁ ਆਥਨ ਆਤਕੁ ਨਿਜਰ ਚਿਛਨ ਨਿਅ; ਸਮਝੇ ਕੁਝ ਚਮਕਾਰ ਗੁਰੂ!

**ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਕੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਜੀ, ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ,
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚਿਤ ਆਵੇ, ਚਿੱਤ ਆਵਨ ਕਾ ਸਦਕਾ ਸਰਬ ਸੁਖ ਹੋਵੇ।**

ਪ੍ਰਥਮੇ ਬਨੁ ਖਾਲਸਾ ਏਹੁ ਬਿਨਾਂਤਿ ਕਰ ਧੇ ਏਮਾਨੇ ਤੁਮਰ ਨਾਮਰੇ ਧਾਨ ਕਰਿਵੇ; ਫਲਰੇ
ਸਮਝੁਕਾ ਉਪਰੇ ਸ਼ਾਨਿ ਓ ਖੁਵੀ ਬਰਾ ਹੇਵ।

**ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਰਿਛਿਆ ਰਿਆਇਤ, ਦੇਗ ਤੇਗ ਫਤਹਿ,
ਬਿਰਦ ਕੀ ਪੈਜ, ਪੰਥ ਕੀ ਜੀਤ, ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਹਾਇ, ਖਾਲਸੇ ਜੀ ਕੇ ਬੋਲ ਬਾਲੇ, ਬੋਲੇ ਜੀ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ!**

ਪ੍ਰਭੂ ਬਨੁ ਖਾਲਸਾਮਾਨਕੁ ਕੁਪਾ ਓ ਬੁਰਕਾ ਦਿਅਛੂ, ਧੇਛੁੰਠਾਰੇ ਏਮਾਨੇ ਥੂਲੇ ਮਥਾਬਾਨੁਦਾਵਰ
ਬੁਰਕਾ ਓ ਕੁਭ ਕਾਈਪ ਬੁਨਿਖੈਤ ਕਰਿਵਾਕੁ ਖਾਲਸਾ ਬਿਜਈ ਹੇਡ; ਪ੍ਰਭੂ ਖਾਲਸਾਮਾਨਕਾ ਉਪਰੇ ਕੁਪਾ
ਛਾਲਛੂ; ਅਤਪਾਗਾਰ ਓ ਉਪੁੰਛਨ ਬਿਰੋਧਰੇ ਧੇ ਆਮਰ ਬੁਰਕਾਕਾਰਾ ਹੁਅਛੂ; ਖਾਲਸਾ ਬਿਖਾਰ ਲਾਭ
ਕਰੂ। ਸਮਝੇ ਕੁਝ ਚਮਕਾਰ ਗੁਰੂ!

**ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦਾਨ, ਕੇਸ ਦਾਨ, ਰਹਿਤ ਦਾਨ, ਬਿਬੇਕ ਦਾਨ, ਵਿਸਾਹ ਦਾਨ, ਭਰੋਸਾ ਦਾਨ, ਦਾਨਾਂ
ਸਿਰ ਦਾਨ, ਨਾਮ ਦਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਦੇ ਇਸ਼ਨਾਨ, ਚੌਕੀਆਂ, ਝੰਡੇ, ਬੁੰਗੇ, ਜੁਗੇ ਜੁਗ ਅਟੱਲ,
ਧਰਮ ਕਾ ਜੈਕਾਰ, ਬੋਲੇ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!!!**

ਦਿਵਾਕਰੀ ਸ਼ੀਖਮਾਨਕੁ ਸ਼ੀਖ ਧਰਮ, ਲਘਾ ਕੇਤੇ, ਸ਼ੀਖ ਜਾਂਤੀ ਪਾਲਨ, ਦਿਵੁਪ ਜਾਨ, ਦੂਛ ਬਿਖੁਬਾ, ਜਾਨ ਜ਼ਪਰ
ਬਿਖੁਬਾ ਆਦਿ ਉਪਹਾਰ ਦਿਅਛੂ। ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ! ਬਚਪੁ ਬਰਦਾ ਬਿਜਈ ਹੇਡ। ਸਮਝੇ ਕੁਝ ਚਮਕਾਰ ਗੁਰੂ!

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਮਨ ਨੀਵਾਂ, ਮਤ ਉੱਚੀ ਮਤ ਪਤ ਦਾ ਰਾਖਾ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ।

ਬਨੁ ਸ਼ੀਖੁਕਾ ਮਨ ਨੀਵਾਂ ਓ ਏਮਾਨਕਾ ਜਾਨ ਉਕੜ ਹੇਡ; ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮੇ ਜਾਨਰ ਬੁਰਕਾਕਾਰਾ ਥਨ।

**ਹੇ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਦੇ ਮਾਣ, ਨਿਤਾਣਿਆਂ ਦੇ ਤਾਣ, ਨਿਓਟਿਆਂ ਦੀ ਓਟ, ਸੱਚੇ ਪਿਤਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ! ਆਪ
ਹੇ ਬਿਨਾ ਪਿਤਾ, ਚਮਕਾਰ ਗੁਰੂ! ਤੁਮੇ ਜ਼ਿਰਹਾਂਕਾਰਰ ਬਨਾਨ, ਅਬਹਾਵਰ ਸ਼ਾਨਿ, ਆਖਿਰਹਾਨਰ ਆਖਿਲ,**

ਆਮੇ ਤ੍ਰਿਮਾਰ ਉਪਸ਼੍ਚਿਤੇਰੇ ਨਮ੍ਰਤਾਰ ਬਹਿਤ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੁ.....

ਅੱਖਰ ਵਾਧਾ ਘਾਟਾ ਭੁੱਲ ਚੁੱਕ ਮਾਫ ਕਰਨੀ। ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਕਰਨੇ।

ਉਪਰਿ ਭਕਤ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਉਕਾਰਣ ਕਰਿਵਾਰੇ ਆਮਾਰ ਭੂਲ ਓ ਭੂਚਿ ਬਾਬਾ ਕਰ। ਦਯਾਕਰਿ ਬਸਤੁਕ
ਉਦੇਸ਼ਾਵ ਪੂਰਣ ਕਰ।

**ਸੇਈ ਪਿਆਰੇ ਮੇਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਿਲਿਆਂ ਤੇਰਾ ਨ ਚਿੱਤ ਆਵੇ। ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ, ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ
ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ।**

ਧੋਹੁੰ ਬਕਾ ਭਕਤ ਬਾਬਾਤ ਕਲੇ ਆਮੇ ਤ੍ਰਿਮਾਨ ਨਾਮਕੁ ਬਾਬਣ ਓ ਖਾਨ ਕਰਿਪਾਰਿਕੂ, ਦਯਾਕਰਿ
ਤਾਙਕਰਿ ਬਹਿਤ ਬਾਬਾਤ ਕਰਾਤ੍ਤ। ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ! ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਅਨ੍ਨਬਾਰੇ, ਪਰ ਪਿਛਾਕੁ ਤ੍ਰਿਮਾਰ ਨਾਮ ਆਥ੍ਵ
ਏਵਾਂ ਬਸਤੇ ਤ੍ਰਿਮਾ ਇਛਾ ਅਨ੍ਨਬਾਰੇ ਉਕੜਿ ਕਰਕੂ।

**ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ
ਚਮਕਾਰ ਗੁਰਦੀਙ ਖਾਲਸਾ; ਚਮਕਾਰ ਗੁਰਕਾਰ ਬਿਜਘ।**

ਯਾਤ੍ਰਾ ਪਾਲ੍ਚ ਦਰਸ਼ਨ

ਸਿੰਖ ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਸ਼ਵਤ ਤੱਕ ਸਾਂਝੇ, ਬਧਾਪਕਤਾ ਏਵਂ ਆਧਾਮ੍ਰਿਕ ਏਵਂ ਪਾਰਥੀਬ ਸ਼ਾਸ਼ਵਤ ਏਹਾਰ " ਝਾਲਰ ਬਿਹਾਨ" ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਮਾਰਗ ਦਾਰਾ ਪਰਿਚਿਤ ਹੋਇਆਏ। ਏਹਾਰ ਧਰਮਸ਼ਾਸ਼ਕ ਸਰਲਤਾ ਦਾਰਾ ਚਿੱਠੀ ਹੋਇਆਏ। ਸਿੰਖ ਨਾਉਂਦੇ ਆਮ ਏਵਂ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤਿ ਬਿਕਿਰ ਕਰਿਵਾਂ ਮਧਰੇ ਕੌਣਸਿ ਭੁਨ ਨਥਾਏ(ਸੱਝਤ)।

ਸਿੰਖ ਧਰਮ ਪੁਥੁਬਾਰ ਕਨਿ਷਼ਤਮ ਧਰਮ ਅਟੇ। ਸਿੰਖ ਧਰਮ ਪ੍ਰਾਯ 500 ਬਈ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕੰਕ ਦਾਰਾ ਛਾਪਿਤ ਹੋਇਥਾਲਾ। ਏਕ ਪਰਮ ਸਭਾ ਯਾਹਾਕਿ ਏਹੀ ਬਿਗੁਰ ਸੂਣੀਕਰਾ 10 ਰੇ ਬਿਗੁਸਕੁ ਏਹਾ ਪ੍ਰਾਧਾਨ੍ਯ ਦਿਏ। ਏਹਾ ਚਿਰ ਪਰਮਾਨਨ ਪਾਲ੍ਚ ਏਕ ਸਰਲ ਸਲਖ ਮਾਰਗ ਦੇਖਾਏ ਏਵਂ ਪ੍ਰੇਮ ਓ ਬਿਖੁ ਭਾਤੁਭਾਬਰ ਬਾਡਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰੇ। ਸਿੰਖ ਧਰਮ ਕਠੋਰ ਭਾਬਰੇ ਏਕ ਸ਼ੁਰਬਾਦ ਭਿਉਕ ਬਿਗੁਸ ਅਟੇ ਏਵਂ ਭਗਬਾਨੜ੍ਹੂ ਕੇਵਲ ਏਕ ਯੀਏਕੀ ਸਮਾਈ ਕਿਧਾ ਛਾਨ ਮਧਰੇ ਸਾਮੀਤ ਨੂਹੜੀ ਭਾਬੇ ਥਾਕੁਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ।

ਸਿੰਖ ਧਰਮ ਬਿਗੁਸ ਕਰੇ ਧੇ ਕੇਵਲ ਜਣੇ ਹੋਂ ਭਗਬਾਨ ਅਛੜੀ, ਧੀਏ ਸੂਣੀਕਰਾ, ਪਾਲਨਕਰਾ, ਸ਼ਾਸ਼ਵਤ ਕਰਾਨ ਏਵਂ ਮਾਨਵ ਰੂਪ ਧਾਰਣ ਕਰਨੀ ਨਾਹੀਂ। ਸਿੰਖ ਧਰਮ ਰੇ ਅਭਤਾਰਬਾਦ ਤਹਿਰ ਛਾਨ ਨਾਹੀਂ। ਏਹਾ ਦੇਵਤਾ ਏਵਂ ਦੇਵੀ ਓ ਅਨ੍ਯ ਦੇਵਤਾਙਕ ਸਹਿਤ ਕੌਣਸਿ ਮੂਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਸ਼ਵਤ ਯੋਗ ਕਰੇ ਨਾਹੀਂ।

ਸਿੰਖ ਧਰਮ ਰੇ ਨਾਉਂਦੇ ਏਵਂ ਧਰਮ ਏਕ ਸਾਂਝੇ ਰੇ ਧਾਅਾਨ੍ਤੀ। ਜਣੇ ਆਧਾਮ੍ਰਿਕ ਬਿਕਾਸ ਆਤਮੁ ਪਾਦ ਕਾਹਿਕਾ ਪਾਲ੍ਚ ਨੈਤਿਕ ਗੁਣ ਅੜਨੀਕਿ਷਼ੁ ਕਰਿਵਾ ਏਵਂ ਦੇਵਿਨਾਨੀ ਜਾਬਨਰੇ ਸਦਗੁਣ ਅਭਧਾਵ ਕਰਿਵਾ ਨਿਹਾਤਿ ਆਵਸਾਨਿਕ ਅਟੇ। ਸਤੋਚਤਾ, ਸਹਾਨੂਭੂਤਿ, ਭਦਾਰਤਾ, ਨਸ਼ਤਾ ਭਲਿ ਗੁਣ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਚੇ਷ਾ ਓ ਅਖਬਸਾਈ ਦਾਰਾ ਹਾਸਲ ਕਰਾਯਾਇਪਾਰੇ। ਆਮਰ ਮਹਾਨ ਗੁਰੂਙਕ ਜਾਬਨੀ ਏਹੀ ਦਿਗਰੇ ਏਕ ਪ੍ਰੇਰਣਾਰ ਭਸ਼ ਅਟੇ।

ਸਿੰਖ ਧਰਮ ਸਿਖ ਦਿਏ ਧੇ ਮਾਨਵ ਜਾਬਨਰ ਲਕਾਈ ਹੇਤਕੀ ਜੜ੍ਹ ਓ ਮੁਤ੍ਰੂਧਰ ਚਕ੍ਰ ਭਾਣਿਵਾ ਏਵਂ ਭਗਬਾਨੜ੍ਹੂ 10 ਰੇ ਲੀਨ ਹੇਵਾ। ਏਹਾ ਗੁਰੂਙਕ ਸਿਖਾਰ ਅਨ੍ਨੁਕਰਣ, ਪਵਿਤ੍ਰ ਨਾਮਰ (ਨਾਮ) ਧਾਨ ਏਵਂ ਥੇਵਾ ਓ ਦਾਨ ਕਾਰ੍ਯੁਰ ਦਕਤਾ ਦਾਰਾ ਸਪਨਾਦਿਤ ਹੋਇਆਏ।

ਨਾਮਮਾਰਗ ਭਗਬਾਨੜ੍ਹੂ ਸ਼ੁਰਣ ਪਾਲ੍ਚ ਲੈਂਡ ਭਕਿਕੁ ਪ੍ਰਾਧਾਨ੍ਯ ਦਿਏ। ਮੋਖ ਪਾਇਵਾ ਪਾਲ੍ਚ ਜਣੇ ਪਾਞਚਿ ਮਨੁ ਗੁਣ ਧਿਆਨ, ਕਾਮ, ਕ੍ਰਾਧ, ਲੋਭ, ਮੋਹ ਏਵਂ ਅਹੰਕਾਰ ਉਪਰੇ ਨਿਯੁਕਤਣ ਰਖਿਵਾ ਆਵਸਾਨਿਕ। ਬਿਖੁ ਬਿਧਾਨ ਏਵਂ ਉਪਬਾਈ, ਤਾਰੀਧਾਤਾ, ਸ਼ਕੂਨ ਓ ਤਪਸਧਾ ਭਲਿ ਨਿਯਮਿਤ ਅਭਧਾਵਕੁ ਸਿੰਖ ਧਰਮ ਰੇ ਅਗ੍ਰਾਹ੍ਯ ਕਰਾਯਾਇਕੀ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹੇਬਰ ਸਿਖਾਕੁ ਅਨ੍ਨੁਕਰਣ ਕਰਿਵਾ ਉਚਿਤ। ਧਾਹਾਹੇਲੇਕੀ, ਝਾਨਮਾਰਗ ਓ ਕਰਮਮਾਰਗ ਗੁਰੂਭਕੁ ਏਹਾ ਥਾਕੁਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ। ਆਧਾਮ੍ਰਿਕ ਲਕਾਈ ਛੁਲਰੇ ਪਹਿੰਚਿਵਾ ਪਾਲ੍ਚ ਭਗਬਾਨੜ੍ਹੂ ਅਨ੍ਨੁਗ੍ਰਹਿਰ ਪ੍ਰਾਪ੍ਤੀ ਉਪਰੇ ਏਹਾ ਅਖੂਕ ਗੁਰੂਦੁ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ।

ਸਿੰਖ ਧਰਮ ਏਕ ਆਖੂਨੀਕ, ਘੂੜੀ ਸਙਗਤ, ਏਵਂ ਬਧਾਬਹਾਰਿਕ ਧਰਮ ਅਟੇ। ਏਹਾ ਬਿਗੁਸ ਕਰੇ ਧੇ, ਸਾਧਾਰਣ ਪਾਰਿਵਾਰਿਕ ਜਾਬਨ(ਗੁਹਣੇ) ਮੋਖ ਪ੍ਰਾਪ੍ਤੀ ਪਾਲ੍ਚ ਏਕ ਪ੍ਰਤਿਬਨਕ ਨੂਹੜੀ। ਬ੍ਰਹਮਿਚਰ੍ਚ੍ਯ ਕਿਧਾ ਸ਼ਾਸ਼ਵਤ ਬੇਵਾਗ੍ਯ ਮੋਖ ਪ੍ਰਾਪ੍ਤੀ ਪਾਲ੍ਚ ਆਵਸਾਨਿਕ ਨਾਹੀਂ। ਪਾਰਥੀਕ ਕ੍ਲਿ਷਼ਟ ਓ ਪ੍ਰਲੋਭਨ ਮਧਰੇ ਅਲਗਾ ਹੋਇ ਬਹੁਵਾ

ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଟେ । ଏକ ଭଲ ସଂସାରରେ ବଞ୍ଚିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ତଥାପି ସାଧାରଣ ଉଡ଼େଇନା ଓ କୋଳାହଳ ଠାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵରେ ନିଜକୁ ରଖୁପାରିବ । ସେ ଭଗବାନ ପାଇଁ ଏକ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ସୈନ୍ୟ, ଏବଂ ଏକ ସାଧୁ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଶିଖ ଧର୍ମ ଏକ ସାର୍ବଜନିକ ଏବଂ ଏକ " ଧର୍ମ ନିରପେକ୍ଷ " ଓ ତେଣୁ ଜାତିଗତ , ଧର୍ମଗତ , ଶ୍ରୀଗତ କିମ୍ବା ଲିଙ୍ଗଗତ ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରେ । ଗୁରୁମାନେ ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳାଙ୍କ ସମାନତା ଉପରେ ଗୁରୁଦ୍ୱୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ କନ୍ୟା ଭ୍ରତୀ ହତ୍ୟା ଓ ସତୀଦାହ ପ୍ରଥାକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ସେମାନେ ସକ୍ରିୟ ଭାବରେ ବିଧବୀ ପୁନର୍ବିବାହ ପାଇଁ ପ୍ରଚାର କରୁଥିଲେ ଓ ପର୍ବ୍ରା ବା ଓଡ଼ିଶୀ ପ୍ରଥାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରୁଥିଲେ । ଭଗବାନଙ୍କ ଉପରେ ମନ ଛାଇ ରଖିବା ପାଇଁ 'ପବିତ୍ର ନାମ ' ଏବଂ ସେବା ଓ ଦାନ କାର୍ଯ୍ୟର ଦକ୍ଷତା ପ୍ରତି ଧାନ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସାଧୁ ଶ୍ରମ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ(କୀରାଟ କର୍ମ)ମାଧ୍ୟମରେ ଜଣଙ୍କର ଦୈନିକିନ ଜୀବିକା ଅର୍ଜନ ପାଇଁ ଏହା ସନ୍ଧାନନ୍ଦୀୟ ବିବେଚିତ ହେଉଛି, ଏବଂ ଭିକ୍ଷା ବୃତ୍ତି କିମ୍ବା ଅସାଧୁ ଉପାୟରେ ମୁହଁଁ । ବନ୍ଦ ଛନ୍ଦ, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ବଣ୍ଣନ, ମଧ୍ୟ ଏକ ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ୱ ଥରେ । ଅଭାବୀମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଠାରୁ ଆଶା କରାଯାଏ । ସେବା, ସମାଜ ସେବା, ମଧ୍ୟ ଶିଖ ଧର୍ମର ଏକ ଅବିଜ୍ଞନ ଅଙ୍ଗ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୁରୁଦ୍ୱୟରରେ ମୁକ୍ତ ଗୋଷ୍ଠୀ ପାକଶାଳା(ଲଙ୍ଘର) ଦେଖାଯାଏ ଏବଂ ସବୁ ଧର୍ମର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଖୋଲା ରହେ ଯାହାକି ଏହି ଗୋଷ୍ଠୀ ସେବାର ପ୍ରମାଣ ଦିଏ ।

ଶିଖ୍ ଧର୍ମ ଆଶାବାଦ ଓ ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ଷା ପାଇଁ ସୁପାରିସ କରେ। ଏହା ନୈରାଶ୍ୟବାଦର ବିଚାରଧାରାକୁ ଗ୍ରହଣ କରେ ନାହିଁ।

ଗୁରୁମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଯେ ଜୀବନର ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଛି । ଏହା ଆମ୍ବ ଓ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭବ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସୁଯୋଗ ଦିଏ । ଅଧୂକତ୍ତ୍ଵ, ମଣିଷ ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ନିଜେ ଦାୟୀ ଥିଲେ । ସେ ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟର ଫଳ ଠାରୁ ପ୍ରତିରୋଧକାରିତା ଦାବି କରିପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ କଣ କରେ ସେ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ସଜାଗ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଶିଖ୍ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ, ଗୁରୁ ଗ୍ରନ୍ଥ ସାହେବ, ଚିରକ୍ତନ ଗୁରୁ ଅଟେ । କେବଳ ଏହା ଏକ ଧର୍ମ ଯାହାକି ପବିତ୍ର ବହିକୁ ଧର୍ମଗୁରୁ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦେଇଛି । ଶିଖ୍ ଧର୍ମରେ ଜୀବକ୍ତ ମାନବ ଗୁରୁର କୌଣସି ଶ୍ଵାନ ନାହିଁ ।

ਪਗਤਿ ਗੁਰੂ |

ਪਗਤਿ ਸ਼ਿਖਕ, ਸਰਬਦਾ, ਏਕ ਅਭਿਨ੍ਨ ਅਂਗ ਹੋਇ ਰਹਿੜਾ। ਸ਼ਿਖਧਰਮ ਪ੍ਰਤਿਬਾਦਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਸਮਾਝ ਰੂ ਵਿਖਿਆਨੇ ਪਗਤਿਕੁ ਅਲੜ੍ਹਤ ਕਰਿਛੇਤ੍ਰਾ ਸਮਾਂ ਮੁਕੂਟ ਅਪੇਕਸ਼ਾ। ਸ਼ਿਖਕ ਪਗਤਿ ਸ਼ਿਖਕ ਪਾਲੁੰ ਅਖੂਕ ਮੂਲਧਿਆਨ।

ਸਿਖ ਪਗਤਿ ਅਨ੍ਯ ਨਾਮ ਹੇਠਾਂ 'ਦਲਾਲ' 'ਗੁਰੂ ਕੁਪਾ' ਸਹਿਤ ਯੋਤਿ ਹੋਇ ਰਹਿਆਏ। ਏਹੁ ਸਾਡੁ ਗੁਰੂ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਰਾ ੩ ਪੂਰਵ ਸੇਮਾਨਕ ਕਟਯਾਇਨਥੁਵਾ ਕੇਣਕੁ ਆਵੂਤ ਕਰਿਵਾਕੁ ਪਰਿਧਾਨ ਕਰਿਥੁਵਾ ਪੋਖਾਕਕੁ ਬੁਝਾਏ। ਏਹਾ ਮੁਣ੍ਣ ਚਾਰਿਪਟੇ ਪਿਣਛੁਥੁਵਾ ਲਘਾ ਆਪਾ ਪਰਿ ਕਪਤਾਕੁ ਨੇਜ਼ ਏਹਾ ਗਠਿਤ।

ਯਦਿਓ ਕਟਾਧਾ ਇਨਥੁਵਾ ਕੇਣਕੁ ਰਖਾਵਾ ਬਿਖੁਸਰ ਪਾਞਚਿ ਧਾਰਾ ਭਾਬਰੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਹ ਨਿਕੰਦੇ ਦੇਇਥੂਲੇ, ਏਹਾ ਸ਼ਿਖਧਰਮ ਆਰਥ ਹੇਬਾਠਾਰੂ, 1469 ਰੁ ਸ਼ਿਖਧਰਮ ਸਹਿਤ ਜਤਿਤ ਹੋਇ ਰਹਿੜਾ।

ਪਰਖਾਗਤ ਭਾਬਰੇ, ਪਗਤਿ ਸਾਨੀਨੀਅਤਾਕੁ ਸੁਚਾਏ, ਏਵਂ ਏਹਾ ਏਕ ਸਮਾਝਰੇ ਸਮਾਂਕੁ ਪਾਲੁੰ ਸਰਂਕੀਤ ਥੂਲਾ। ਪੂਰਵ ਸਮਾਝਰੇ, ਭਾਰਤਰੇ ਸਮਾਜਰੇ ਉਛ ਮਈਆਦਾ ਥੁਵਾ ਪੂਰਵ ਏਹਾਕੁ ਪਰਿਧਾਨ ਕਰਿਥੁਲੇ। ਭਾਰਤਰੇ ਮੋਗਲ ਸ਼ਾਸਨ ਸਮਾਝਰੇ ਕੇਵਲ ਮੁਖਲਮਾਨਮਾਨੇ ਪਗਤਿ ਪਿਛਿਵਾ ਪਾਲੁੰ ਅਨੁਸਾਰਿ ਥੂਲਾ। ਅਣ ਮੁਖਲਮਾਨਮਾਨੇ ਏਹਾ ਪਿਛਿਵਾਕੁ ਕਠੋਰ ਭਾਬੇ ਬਚਿਤ ਹੇਤਥੂਲੇ।

ਮੋਗਲਕਾਂ ਏਹੁ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਤਿਬਾਦਰੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਹ ਸਾਡੁ ਸ਼ਿਖਕੁ ਪਗਤਿ ਪਿਛਿਵਾਕੁ ਕਹਿਥੂਲੇ। ਤਾਜ਼ਰੀ ਖਾਲਸਾ ਅਨੁਕਰਸ਼ਕਾਰੀਕੁ ਉਛ ਨੈਟਿਕ ਮਾਨਦਣੁ ਸ਼ਾਕੂਤਿਰੇ ਏਹਾ ਪਿਛਾਯਾਉਥੂਲਾ। ਏਥੇ ਤਾਜ਼ਰੀ ਖਾਲਸਾ ਜਗਤਰ ਅਨ੍ਯ ਮਾਨਕ ੦ਾਰੂ ਭਿੱਨ ਹੇਬਾ ੩ ਸ਼ਿਖ ਗੁਰੂਕੁ ਬਾਰਾ ਛਾਪਿਤ ਮਾਰਗ ਅਨੁਕਰਸ਼ ਪਾਲੁੰ ਦੂਤ ਨਿਸ਼ੀਤ ਹੇਬਾ ਪਾਲੁੰ ਚਾਹੁੰਥੂਲੇ। ਏਹਿਪਰਿ, ਪਗਤਿ ਪਿਛਿਥੁਵਾ ਸ਼ਿਖ ਸਰਬਦਾ ਸਮਾਬੇਸ਼ਰੁ ਅਲਗਾ ਦੇਖਾਯਾਏ ਕਾਰਸ਼ ਸਾਖੂ-ਸੈਨ੍ਯ ਮਾਨਕੁ ਸਹਜਰੇ ਚਿੱਹ੍ਨਿਵਾ ਪਾਲੁੰ ਗੁਰੂ ਚਾਹੁੰਥੂਲੇ।

ਧੇਤਰੇਵੇਲੇ ਪੂਰਵ ਬਾ ਨਾਰਾ ਪਗਤਿ ਪਿਛੇ, ਏਹਾ ਕੇਵਲ ਕਪਤਾ ਹੋਇ ਰਹੇ ਨਾਹੀਂ, ਏਹਾ ਪਰਿਧਾਨਰ ਏਕ ਅਭਿਨ੍ਨ ਅਂਗ ਹੋਇਯਾਏ। ਪਗਤਿ ਪਿਛਿਵਾਰ ਕਾਰਸ਼ ਅਨੇਕ ਹੋਇਪਾਰੇ ਯਥਾ ਸਾਰਿਭੀਮਤ੍ਰ, ਤਧਾਰ, ਆਮ-ਸਮਾਨ, ਸਾਹਸ, ਸਾਖੂਤਾ ਆਦਿ, ਕਿਨ੍ਹੁ ਸ਼ਿਖਮਾਨੇ ਕਾਹੀਂਕੀ ਪਗਤਿ ਪਿਛਕ੍ਰਿ ਤਾਹਾ ਮੁਖਧਿਤੇ ਸੇਮਾਨਕ ਪ੍ਰੇਮ, ਆਯਾਬਹਤਾ ਏਵਂ ਖਾਲਸਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਹਕੁ ਸਮਾਨ ਦੇਬਾ ਉਦੇਸ਼ਧਿਰੇ ਥਾਏ।

ਪਗਤਿ ਆਮ ਗੁਰੂਕੁ ਆਮ ਪਾਲੁੰ ਉਪਹਾਰ ਅਟੇ। ਏਹਾ ਕਿਪਰਿ ਆਮਕੁ ਅਭਿਕਿਤ ਕਰੁ ਸਿੰਹ ੩ ਕਉਰ ਧੇਜ਼ਮਾਨੇ ਉਛ ਸ਼ਾਮੁੰ ਚੇਤਨਾਰ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਤਾਰ ਸਿੰਹਾਸਨਰੇ ਬਸਕਿ।

ਮਹਿਲਾਮਾਨਕਰ ਭੂਮਿਕਾ

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਰਾਗ ਨੀਤੀ ਬ੍ਯੁਕਟ ਕਰੇ ਯੇ ਨਾਰੀਵਾਰ ਪ੍ਰੁਣਕ ਭਲਿ ਸਮਾਜ ਆਮ੍ਰਾ ਅਛਿ ਏਵਂ ਐਮਾਨਕਰ ਆਖਾਮ੍ਰਿਕ ਅਨੁਸਾਰੀਲਕਨ ਕਰਿਵਾ ਪਾਲ੍ਚ ਸਮਾਜ ਅਖੂਕਾਰ ਅਛਿ। ਐਮਾਨੇ ਧਾਰੀਕ ਸਮਾਬੇਸ਼ ਕਰਿਪਾਰਿਵੇ, ਅਖੁਕ ਮਾਰਗਰੇ(ਪਬਿਤ੍ਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਿਰਵਾਲੀ ਉਤਾਰਣ) ਭਾਗ ਨੇਇਪਾਰਿਵੇ, ਕਾਰ੍ਡਨ ਕਰਿਪਾਰਿਵੇ, ਪ੍ਰੁਗੋਹਿਤ ਕਾਮ ਕਰਿਪਾਰਿਵੇ। ਐਮਾਨੇ ਸਭੁ ਧਾਰੀਕ, ਸਾਂਝੂਤੀਕ, ਸਾਮਾਜਿਕ, ਏਵਂ ਧਰਮ ਨਿਰਪੇਕ ਕਾਰ੍ਯਾਗੇ ਭਾਗ ਨੇਇਪਾਰਿਵੇ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨਾਰੀਕੁ ਸਮਾਜਿਤਾ ਦੇਬਾਰੇ ਪ੍ਰਥਮੀਰ ਏਕ ਵੁਹਤ ਧਰਮ ਅਗੇ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਲਿੰਗ ਭਿੰਨਿਕ ਸਮਾਜਿਤਾ ਬਿਕਾਈਰੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰੁਥੂਲੇ, ਏਵਂ ਪਰਬਰਾਂ ਗੁਰੂਮਾਨੇ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰੁਜਾ ਓ ਪ੍ਰਥਾਵ ਸਮਾਝ ਕਾਰ੍ਯਾਗੇ ਸਾਂਪੂਰ੍ਣ ਅੰਗ ਗੁਹਣ ਕਰਿਵਾ ਪਾਲ੍ਚ ਨਾਰੀਕੁ ਉਥਾਹਿਤ ਕਰੁਥੂਲੇ।

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰਾਨ੍ਟ ਸਾਹੇਬ ਬ੍ਯੁਕਟ ਕਰੇ, “ ਨਾਰੀ ਓ ਪ੍ਰੁਣਕ, ਭਗਵਾਨਕ ਦਾਰਾ ਸਭੁ ਸੁਣ੍ਹੀ ਹੋਇਛੁਕ੍ਤਿ। ਏਹਾ ਸਭੁ ਭਗਵਾਨਕ ਕੁਠਾ। ਨਾਨਕ ਕਹੁਕ੍ਤਿ, ਤਾਕਾਰਿ ਸਭੁ ਸੁਣ੍ਹੀ ਪਬਿਤ੍ਰ ਅਗੇ” SGGS ਪ੍ਰਤੀਆਂ 304

ਸਿੱਖ ਲਿਤਿਹਾਸ ਨਾਰੀਵਾਰ ਭੂਮਿਕਾ ਪ੍ਰੁਣਕ ਸਹਿਤ ਐਮਾਨ, ਭਲਿ, ਤਯਾਗ, ਓ ਸਾਹਸੀਕਤਾਰੇ ਸਮਾਜ ਭਾਬਰੇ ਚਿਤ੍ਰਿਤ ਕਰਿਅਛਿ। ਸਿੱਖ ਪਰਖਿਰਾਰੇ ਨਾਰੀਵਾਰ ਨੈਨੀਕ ਸਮਾਜ, ਐਮਾਨ, ਐਮਾਨ, ਏਵਂ ਆਮ੍ਰ- ਬਲਿਦਾਨਰ ਅਨੇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਲੇਖਾ ਹੋਇਅਛਿ।

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰੇ, ਪ੍ਰੁਣਕ ਓ ਨਾਰੀ ਗੋਚਿਏ ਮੁਦ੍ਰਾਰ ਦੁਲ ਪਾਰ੍ਖ ਅਗੁੜ੍ਹਿ। ਪਰਸ਼ਵਰ ਬਨਨ ਓ ਪਰਸ਼ਵਰ ਨਿਰਤਰਣੀਲਤਾ ਪਛਤਿਰੇ ਪ੍ਰੁਣਕ ਨਾਰੀ ਠਾਰੂ ਜੜ੍ਹ ਨਿਏ, ਏਵਂ ਨਾਰੀ ਪ੍ਰੁਣਕਰ ਬਾਕੁਰੂ ਜੜ੍ਹ ਨਿਏ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰੇ, ਏਕ ਪ੍ਰੁਣਕ ਏਕ ਨਾਰੀ ਬਿਨਾ ਨਿਰਾਪਦ ਅਨੁਭਵ ਕਰਿਪਾਰਿਵ ਨਾਹੀਂ ਓ ਜਾਵਨ ਸਾਂਪੂਰ੍ਣ ਕਰਿਪਾਰਿਵ ਨਾਹੀਂ, ਏਵਂ ਪ੍ਰੁਣਕਰ ਸਫਲਤਾ ਨਾਰੀਵਾਰ, ਯਿਏ ਕਿ ਤਾਰ ਜਾਵਨ ਪ੍ਰੁਣਕ ਸਹਿਤ ਬਣਨ ਕਰੇ, ਪ੍ਰੇਮ ਓ ਸਮਾਰ੍ਥਨ ਸਹਿਤ ਸਮੰਝ ਅਗੇ ਏਵਂ ਏਹਾਰ ਬਿਪਰਾਤ ਮਧ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਹੁਕ੍ਤਿ: “ ਏਹਾ ਏਕ ਨਾਰੀ ਯਿਏ ਏਹੀ ਜਾਤਿਕੁ ਚਲਨਗੀਲ ਰਖੇ ” ਓ “ਆਮੇ ਨਾਰੀਕੁ ਅਭਿਗੁਪ੍ਤ ਓ ਨਿਵਿਤ ਬੋਲਿ ਬਿਵੇਚਨਾ ਕਰਿਵਾ ਨਾਹੀਂ, ਯੇਤੇਬੇਲੇ ਨਾਰੀ ਠਾਰੂ ਪਥ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਕ ਓ ਰਾਤਾ ਜੜ੍ਹ ਨਿਅਕ੍ਤਿ। ” SGGS ਪ੍ਰਤੀਆਂ 473

ਮੋਕਾ : ਏਕ ਗੁਰੂਦ੍ਰਪੂਰ੍ਣ ਕਥਾ ਉਠਾਯਾਏ ਯੇ, ਧਰਮ ਨਾਰੀਕੁ ਮੋਕਾ ਪ੍ਰਾਪਿ, ਭਗਵਾਨਕੁ ਅਨੁਭਵ ਕਰਿਵਾ ਪਾਲ੍ਚ ਸਮਾਰ੍ਥ ਕਿਮਾ ਸਰੋਤ ਆਖਾਮ੍ਰਿਕ ਕ੍਷ੇਤ੍ਰ ਭਾਬੇ ਬਿਵੇਚਨਾ ਕਰੇ ਕਿ।

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰਾਨ੍ਟ ਸਾਹੇਬ ਕਹੇ:“ਸਭੁ ਸਭਾਰੇ ਭਗਵਾਨ ਬਧਾਪਕ ਅਗੁੜ੍ਹਿ, ਏਵਂ ਪ੍ਰੁਣਕ ਓ ਨਾਰੀ ਸਭੁ ਆਕਾਰਰੇ ਬਧਾਪਕ੍ਤਿ”(ਗੁਰੂ ਗ੍ਰਾਨ੍ਟ ਸਾਹੇਬ, ਪ੍ਰਤੀਆਂ 605)।

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰਾਨ੍ਟ ਸਾਹੇਬਰ ਅਪਰਿ ਬਿਵੁਭਿਰੂ, ਪ੍ਰਭੂਕ ਜੇਯਾਤੀ ਉਤਾਰੀ ਲਿੰਗ। ਪਾਲ੍ਚ ਸਮਾਜ ਭਾਬਰੇ ਪਤੇ। ਤੇਣੂ ਗੁਰੂਕ ਸ਼ਰਣਕੁ ਧਾਇ ਉਤਾਰੀ ਪ੍ਰੁਣਕ ਓ ਮਹਿਲਾ ਸਮਾਜ ਭਾਬਰੇ ਮੋਕਾ ਪ੍ਰਾਪਿ ਕਰਿਪਾਰਿਵੇ। ਅਨੇਕ

ଧର୍ମରେ, ପୁରୁଷର ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକତାରେ ନାଗାକୁ ଏକ ପ୍ରତିବନ୍ଦକ ରୂପେ ବିବେଚନା କରାଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ଶିଖ ଧର୍ମରେ ଏହା ନାହିଁ ଗୁରୁ ଏହି ମନୋଭାବକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । 'ରେ ଆଳିସ ବାସରେ କହନ୍ତି " ପ୍ରଥମ ଗୁରୁ ନାଗାକୁ ପୁରୁଷ ସମତ୍ତଲ୍ୟ ରଖନ୍ତି .... ନାଗା ପୁରୁଷ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରତିବନ୍ଦକ ନୁହେଁ, ମୋକ୍ଷ ଆଶା କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସହଭାଗୀ ଅଟେ ।

ବିବାହ: ଗୁରୁ ନାନକ ଗୁହ୍ୟ ଜୀବନ ପରାମର୍ଶ ଦିଅଛି। ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ଓ ପରିତ୍ୟାଗ ପରିବର୍ତ୍ତ, ସ୍ଵାମୀ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ସମାନ ଭାବରେ ସହଭାଗୀ ଏବଂ ଏକନିଷ୍ଠତା ଉଭୟଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ଅଛି। ପବିତ୍ର ବାକ୍ୟରେ, ଗୁହ୍ୟ ଖୁସିକୁ ପୋଷିତ ସ୍ନେହର ଆଦର୍ଶ ଭାବେ ଉପଲ୍ବଧାପନ କରାଯାଇଛି।

ସମାନ ମର୍ଯ୍ୟାଦା: ପୁରୁଷ ଓ ନାରୀ ମଧ୍ୟରେ ସମାନ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ସୁନ୍ନିଶ୍ଚିତ୍ କରିବା ପାଇଁ, ସଙ୍ଗତ (ପଦିତ୍ର ସମ୍ପର୍କ) ଏବଂ ପଙ୍କତ (ଏକାଠି ଖାଇବା) କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୁରୁମାନେ ଲିଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ଆରମ୍ଭ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କିମ୍ବା ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବା ବିଷୟରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ରଖୁ ନାହାନ୍ତି । ସରୁପ ଦାସ ଭଲା, ମହିମା ପ୍ରକାଶ, ଗୁରୁ ଅମର ଦାସ ନାରୀର ପର୍ଦ୍ଦା ବ୍ୟବହାରକୁ ବିରୋଧ କରୁଥିଲେ । କିଛି ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ତଡ଼ାବଧାନ କାରିବକୁ ଓ ସତୀ ଦାସ ପ୍ରଥା ବିରୋଧରେ ପ୍ରଚାର କାରିବକୁ ନାରୀମାନଙ୍କୁ ନିଯୋଜିତ କରିଥିଲେ । ଶିଖ ଲତିହାସ କେତେକ ନାରୀଙ୍କ ନାମ ରହିଛି ଯଥା ମାତା ଗୁଜରିମାତ୍ର ଭାଗେ, ମାତା ସୁନ୍ଦରୀ, ରାନୀ ସାହିବ କଉର, ରାନୀ ସଦା କଉର, ଏବଂ ମହାରାଣୀ ଜିନ୍ଦକଉର ଆଦି ଯେଉଁମାନେ ସେମାନଙ୍କ ସମୟରେ ଗୁରୁଦ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ନେଇଛନ୍ତି ।

ଶିକ୍ଷା: ଶିଖ ଧର୍ମରେ ଶିକ୍ଷାକୁ ଅତି ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି। ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିର ସଫଳତା ପାଇଁ ଏହା ଚାବି କାଠି ଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବିକାଶର ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଥିଲା ଥିଲା । ଏହା ହେଉଛି ଏକ କାରଣ ଯେଉଁଥୁ ପାଇଁ ଛୁଟୀଯ ଗୁରୁ ଅନେକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛୁପନ କରିଥିଲେ ।

ଗୁରୁ ଗ୍ରନ୍ଥ ସାହେବ ବ୍ୟକ୍ତ କରେ: “ସବୁ ଦିବ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଅନୁଧାନ ଗୁରୁଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ମିଳେ” ।
ଏସନ୍ତିକିଏସ, ପ୍ରକାଶ 831

ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନୁଷ୍ୟ ସେମାନେ ପାରିବା ଭଲି ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ
ହେବାକୁ କାମ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

“ଗୁରୁ ଆମର ଦାସ ହୃଦବୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ କୌଣସି ଶିକ୍ଷା ମୂଳ ଧରେ ନାହିଁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ନାରୀଙ୍କ ପ୍ରାରା ଗହଣ ହୋଇ ନାହିଁ” ।

ପରିଧାନ କଟକଣା: ନାରୀଙ୍କର ଓଡ଼ଣୀ ନ ପିନ୍ଧିବା ବ୍ୟତୀତ, ପରିଧାନ ନିୟମ ବିଷୟରେ ଶିଖ୍ ଧର୍ମ ଏକ ସରଳ କିନ୍ତୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବାର୍ତ୍ତା ଦିଏ । ଲିଙ୍ଗ ନିର୍ବିଶେଷରେ ସବୁ ଶିଖ୍ କୁ ଏହା ଲାଗୁ ହୁଏ । ଗୁରୁ ଗ୍ରନ୍ଥ ସାହେବ କହେ,

**“ਮਨਕੁ ਮਨ ਚਿੜਨ ਦੇਉਥੁਵਾ ਓ ਗਰਿ ਰਕੂ ਅਸੂਖਕਰ ਲਾਗੂਥੁਵਾ ਪਰਿਧਾਨ ਪਿੱਛਿਵਾ ਪਰਿਹਾਰ
ਕਰਛੁ” ਏਸਤਿਜ਼ਿਏਸ ਪ੍ਰਭਾਵ 16**

ਨਾਰਾ ਹਾਰਾ ਆਮ੍ਰ ਸੁਰਕਾ: ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕ੃ਪਾਣ (੩ ਅਨ੍ਯ) ਅੱਥਰਾ ਸੁਰਕਾ ਕਰਿਵਾ ਆਸਾ
ਕਰਾਧਾਏ। ਏਹਾ ਨਾਰਾਙ ਪਾਲੁੰ ਅੰਡੀਤੀਅ ਕਾਰਣ ਇਤਿਹਾਸਰੇ ਏਹਾ ਪ੍ਰਥਮ ਯੋਤੇਬੇਲੇ ਨਾਰਾਙ
ਆਮ੍ਰ ਸੁਰਕਾ ਆਸਾ ਕਰਾਧਾਉਥੂਲਾ। ਗਾਰਾਰਿਕ ਸੁਰਕਾ ਪਾਲੁੰ ਪ੍ਰਭਾਵਕਾਂ ਉਪਰੋਕਤਾਵਾਂ ਹੋਵਾ
ਆਸਾ ਕਰਾਧਾਏ ਨਾਹੀਂ।

SGGS ਕਹੇ: “ ਪ੍ਰਥਮੀ ਓ ਆਕਾਸਾਰੇ ਮੁੰ ਬ੍ਰਿਤੀਅ ਕਾਹਾਕੁ ਦੇਖੋ ਨਾਹੀਂ। ਏਕੁ ਨਾਰਾ ਓ ਪ੍ਰਭਾਵ
ਮਖਰੇ , ਤਾਙਕਿ ਜੋਧਾਓ ਚਮਕੇ”। SGGS ਪ੍ਰਭਾਵ 223

ਨਾਰਾਙ ੦ਾਰੂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜੜ੍ਹ ਨਿਏ; ਨਾਰਾ ਭਿਤਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਗਤਰੇ ਰੂਹੇ; ਨਾਰਾ ਸਹਿਤ ਯੇ ਯੋਤਿ
ਛੂਏ ਓ ਬਿਵਾਹ ਕਰੋ। ਨਾਰਾ ਤਾਰ ਬਾਨੀ ਛੂਏ ;ਨਾਰਾ ਪਾਖਮਰੇ ਭਵਿ਷ਾਤ ਪਿਛਾ ਆਏ।
ਧੋਤੇਬੇਲੇ ਤਾਰ ਨਾਰਾਰ ਮੁਤ੍ਰਾਂ ਛੂਏ, ਯੇ ਅਨ੍ਯ ਏਕ ਨਾਰਾ ਚਾਹੇੜੇ ; ਨਾਰਾ ਪ੍ਰਤਿ ਤਾਰ ਬਨਨ।
ਤੇਣੁ ਕਾਹੀਂਕਿ ਤਾਕੁ ਮਨ ਕਹਿਵਾ? ਤਾਙਕਿ ੦ਾਰੂ ਸਮਾਚਮਾਨੇ ਜੜ੍ਹ ਹੋਇਛੁਕ੍ਤਿ। ਨਾਰਾ ੦ਾਰੂ ਨਾਰਾ
ਜੜ੍ਹ ਨਿਏ; ਨਾਰਾ ਬਿਨਾ ਕੇਹੀ ਬਿ ਰਹਿਵ ਨਾਹੀਂ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, SGGS ਪ੍ਰਭਾਵ 473

ਗੋਤ੍ਰਕ ਬਿਖਾਰੇ: “ ਹੇ ਮੋ ਪ੍ਰਭੂ, ਮੋਤੇ ਬਿਵਾਹ ਉਪਹਾਰ ਓ ਗੋਤ੍ਰਕ ਰੂਪੇ ਤੁਮਰ ਨਾਮ
ਦਿਅ । ” ਗ੍ਰੀ ੧੧ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ, ਪ੍ਰਭਾਵ 78, ਬਾਕੀ 18 ਏਸਤਿਜ਼ਿਏਸ

ਤੁਮਰ ਧਾਤਾ ਰੇ ਨਸ਼ਤਾ ਮੂਲ ਵਿਖਾਂ |

ਸਿੰਖ ਧਰ੍ਮ ਰੇ ਨਸ਼ਤਾ ਏਕ ਗੁਰੂਦੁਪੂਰ੍ਣ ਵਿਖਾਂ। ਪ੍ਰਭੂਙ ਨਿਕਟ ਰੇ ਸਿੰਖ ਮਾਨੇ ਸਵੰਦਾ ਮੁਣ੍ਣ ਨੂਆਨ੍ਤਿ।
ਨਸ਼ਤਾ ਏਕ ਭਲ ਗੁਣ ਧਾਹਾ ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਰੇ ਉਥਾਹਿਤ ਕਰਾਯਾਏ।

ਲਾਕਿਤ ਪਾਕਿਤ ਹੇਵਾ ਪਾਲੁੰ ਪ੍ਰਤੇਧੇਕ ਮਨੁਸਥ੍ਯ ਪਾਲੁੰ ਨਸ਼ਤਾ ਏਕ ਭਲ ਗੁਣ ਏਵਂ ਸਕੁ ਸਮਾਈ ਰੇ
ਸਿੰਖਕਾਰ ਮਨ ਛੁਟਿਰ ਏਕ ਆਬਣਧਕ ਅੰਸ਼। ਸਿੰਖ ਅੱਥਾਗਾਰ ਰੇ ਅਨ੍ਯ ਚਾਰੋਚਿ ਗੁਣ ਹੇਲਾ
ਸਤਧ੍ਯ, ਸਤਕੋ਷, ਦਿਲਾ, ਏਵਂ ਪ੍ਰੇਮ

ਸਿੰਖ ਪਾਲੁੰ ਏਹੁ ਪਞਚਕੋਠੀ ਗੁਣ ਆਬਣਧਕ ਏਵਂ ਏਹੁ ਊਭਮ ਗੁਣ ਅੜਨੀਵੇਣੀ ਕਰਾਇਬਾ ਓ ਤਾਹਾਕੂ
ਬਧਿਤਦਰ ਏਕ ਅੰਸ਼ ਕਰਿਬਾ ਪਾਲੁੰ ਧਾਨ ਓ ਗੁਰੂਙ ਬਾਣੀ ਉਕਾਰਣ ਕਰਿਬਾ ਯੋਮਾਨਕ ਕਉਬਧ੍ਯ

”ਨਸ਼ਤਾਰ ਫਲ ਹੇਉਛਿ ਅੜਹੀ ਸ਼ਾਨਤੀ ਓ ਖੂਸਿ। ਨਸ਼ਤਾ ਸਹਿਤ ਮਨੁਸਥ੍ਯ ਪ੍ਰਭੂਙੁ (ਉਕੂਰਵਾਰ ਰਹੂ ਭਣਾਰ)
ਧਾਨ ਕਰਿਬਾ ਉਚਿਤ। ਯਿਏ ਸਦਘ ਭਾਬ ਰੇ ਅਨ੍ਤੁਗੁਹਿਤ ਹ੍ਰਾਏ ਨਸ਼ਤਾਰ ਤਿੰਖ ਰੇ ਰਹੇ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਸਿੰਖਧਰ੍ਮ ਰ ਪ੍ਰਥਮ ਗੁਰੂ: ਮਨ ਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਓ ਨਸ਼ਤਾ ਸਹਿਤ ਗੁਬਣ ਓ ਬਿਖੂਸ ਸ਼ਖ਼ਾਂਕੂ
ਪ੍ਰਭੂਙ ਨਾਮ ਰੇ ਅੜਹੀ ਪਕਿਤੁ ਛਾਨ ਰੇ ਸਫਾਕ ਰੇ,” - ਏਸਤਿਜਿਏਸ ਪ੃ਥਾ 4

”ਸਤਕੋ਷ ਤੁਮਰ ਕਈ ਕੁਣ੍ਣਲ ਕਰ, ਨਸ਼ਤਾ ਤੁਮਰ ਭਿਖਾਪਤੁ, ਏਵਂ ਧਾਨਕੂ ਤੁਮਰ ਸ਼ਰਾਰ ਰੇ
ਲੇਪੂਥਬਾ ਪਾਉਣ ਕਰ”। - ਏਸਤਿਜਿਏਸ ਪ੃ਥਾ 6

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ପାଇଁ ଯାତ୍ରା ।

ଗୁରୁ ଗ୍ରନ୍ଥ ସାହେବ ଏକ ଅନନ୍ତ ଜୀବନ ଅଟେ । ଗୁରୁ, ଶିଖର ଏକ କବିତା ରଚନା । ଗୁରୁ, ହିନ୍ଦୁ
ଏବଂ ମୁସଲମାନ ସାଧୁମାନେ । ସଂକଳନ ହେଉଛି ଭଗବାନୀ । ଶୁରଙ୍ଗଠାରୁ ଏକ ଉପହାର ।
ସେମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ସମସ୍ତ ମାନବଜୀବିତିଙ୍କୁ । ଗୁରୁ ଗ୍ରନ୍ଥ ସାହିବରେ ଥୁବା ଦର୍ଶନ ହେଉଛି କ
ପ୍ରକାର ଶୈଖ ପ୍ରକାରର ଅତ୍ୟାଚାର ବିନା ine ଶୁରୀୟ ନ୍ୟାୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ସମାଜ ।
ଯେତେବେଳେ କି ଗ୍ରନ୍ଥ ସ୍ଵାକାର ଏବଂ ସନ୍ଧାନ । ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମର ଶାସ୍ତ୍ର ଏବଂ ଇସଲାମ, ଏହା ଏହି ଦୁଇଟି
ଧର୍ମ ସହିତ ଏକ ନ ମନୋବଳ ଟିକ ସମନ୍ୟକୁ ସୂଚାଏ ନାହିଁ । ଜନ୍ମ ଗୁରୁ ଗ୍ରନ୍ଥ ସାହେବ ।
ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ପରି ସମାନ ଭୂମିକା ସହିତ ମହିଳାମାନେ ଅତ୍ୟଧିକ ସନ୍ଧାନିତ ମହିଳାମାନଙ୍କର
। ପୁରୁଷଙ୍କ ପରି ସମାନ ଆମ୍ବା ଅଛି ଏବଂ ଏହିପରି ସେମାନଙ୍କର ସମାଜ ଅଧିକାର ଅଛି । ମୁକ୍ତ
ହାସଲ କରିବାର ସମାନ ସୁଯୋଗ ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ମୃଦ୍ଧି କର ।

ଆଗ୍ରଣୀ ଧାର୍ମିକ ମଣ୍ଡଳୀ ସମେତ ମହିଳାମାନେ ସମସ୍ତ ଧାର୍ମିକ, ସାଂସ୍କୃତିକ, ସାମାଜିକ ଏବଂ
ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ । ଶିଖ ଧର୍ମ ସମାନତା, ସାମାଜିକ
ନ୍ୟାୟ, ମାନବିକତାର ସେବା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଧର୍ମ ପାଇଁ ସହମଣୀଳତାକୁ ସମର୍ଥନ କରେ ଶିଖ ଧର୍ମର
ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ବାର୍ତ୍ତା ହେଉଛି ଦ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ଦୟା, ସନ୍ତୋଷତା, ନମ୍ରତା ଏବଂ
ଉଦାରତାର ଆଦର୍ଶ ଅଭ୍ୟାସ କରୁଥୁବାବେଳେ ସବଦା ଭଗବାନ । ଶୁରଙ୍ଗ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଭକ୍ତି ଏବଂ
ସନ୍ଧାନ । ଶିଖ ଧର୍ମର ତିନୋଟି ମୂଳ ନିୟମ ଭଗବାନ । ଶୁରଙ୍ଗ ଧାନ ଏବଂ ସ୍ଵରଣ କରିବା, ସନ୍ତୋଷ
ଜୀବନଯାପନ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ ବାଣ୍ଣିବା ।

ଏହି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଯିବାକୁ ଏକ ପ୍ରୟାସ କରିଥୁବାରୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଆମ୍ବା । ଅନୁବାଦ
କେବେ ମୂଳର ନିକଟତର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ବିଶେଷତ କେବେ ଯେତେବେଳେ । ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ
ଗୁରୁ ଗ୍ରନ୍ଥ ସାହେବ କବିତାରେ ଏବଂ ରୂପାନ୍ତରର ବ୍ୟବହାରରେ ଅଛି । କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅତ୍ୟଧିକ
କଷ୍ଟକର କରିଥାଏ । ଭିତରେ ଶୁରୀୟ । ବାର୍ତ୍ତା, ହିନ୍ଦୁ ଏବଂ ମୁସଲମାନ ପୁରାଣ କାହାଣୀ ପ୍ରାୟତ
ପ୍ରଲାହାଦ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ।, ହର୍ମାକାଶ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ବ୍ରହ୍ମ ଇତ୍ୟାଦି ଦୟାକରି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଆକରିକ
ଭାବରେ ପ ପଢ଼ିବା ହୁଏ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବୁଝିବା ହୁଏ । ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବାର୍ତ୍ତା । ଧାନ ଦିଆଯାଇଛି ।
ଭଗବାନ । ଶୁର ଏକ ଏବଂତାଙ୍କ ସହିତ ମିଳିତ ହେବା ହେଉଛି ମାନବ ଜୀବନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଅନେକ ସେଇସେବାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି କରାଯାଇଛି, ତୁମ ପାଖକୁ ଯିବାକୁ
ତୁମ ଭାଷାରେ ଶୁରୀୟ ବାର୍ତ୍ତା । ଯଦି ଆପଣଙ୍କର କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ଅଛି, ଦୟାକରି ।
walnut@gmail.com କୁ ଇମେଲ କରିବାକୁ ମାଗଣା ହୁଅଛୁ ଏବଂ ଆମେ ଆପଣଙ୍କ ସହ
ଯୋଗଦେବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିବୁ । ଏହି ଯାତ୍ରା